

สำเนา
รายงานประชุมกรรมการชำระประมวลกฎหมาย

รายงานประชุมกรรมการชำระประมวลกฎหมาย

ที่ทำการชำระประมวลกฎหมายทางวังนา

วันที่ ๙ ตุลาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๕

ผู้ที่มาประชุม คือ

(๑) พระยานรเณศบัญชากร กรรมการร่างประมวลกฎหมาย

(๒) พระยาจินดาภิรมย์ กรรมการร่างประมวลกฎหมาย

(๓) พระยาเทพวิฑูร กรรมการร่างประมวลกฎหมาย

(๔) พระยามานวราชเสวี กรรมการร่างประมวลกฎหมาย

และเลขาธิการ

พระยานรเณศบัญชากร เป็นประธาน เมื่อประชุมเวลา ๑๑.๑๕ น.

ในวันเดียวกัน อาร. กียองได้นำมาในที่ประชุมและแจ้งว่า ได้
ร่างประมวล ๕, ๑๒๐, ๑๒๐ ๗, ๑๒๑, ๑๒๔, ๑๒๕ และ ๑๓๐ ขึ้น

ใหม่ตามคำสั่งของกรรมการร่างประมวลแห่ง ซึ่งได้ตกลง

ในที่ประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๕ จึงได้เสนอ

ที่ประชุมเพื่อขอความเห็นชอบ เมื่อตกลงเป็นประการใดแล้วจะได้

ส่งต่อไปยังกรรมการร่างประมวลแห่ง

อนึ่งนาย อาร. กียองแจ้งว่า วันที่พระเจ้ายมวงศ์เอก

กรมหลวงสวัสดิวัฒนวิศิษฎ์ เสด็จมาประชุมด้วย

มาตรา ๕ ที่ประชุมตกลงในแก้ไขร่างกฎหมายโดย

ข้อความดังนี้ "Injury denotes any harm to life, body,
mind, liberty, reputation, property or any right

of a person."

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัตนวิศิษฎ์รับสั่งว่า
มาตรา ๑๒๐ ซึ่งแก้ไขใหม่ไม่ทำให้ข้อความที่ดีอย่างไร เข้า
พระทัยว่ายังไม่ขัดเท่าประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมันมาตรา ๔๒๓

นาย อาร. กิจองกราบกล่าวว่า ประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมัน
มาตรา ๔๒๓ นั้น ก่อนหน้านี้มีความซัดลิ แต่ตอนที่สองมีความลึกซึ้ง
มาก จนไม่สามารถรู้ความประสงค์ของความเป็นตอนนี้ได้
ส่วนประมวลกฎหมายแพ่งของไทยมาตรา ๑๒๐ ตอน ๒ ผู้ร่างหวัง
จะให้ผู้อ่านเข้าใจได้โดยง่าย จึงได้แก้ไขร่างมาตรา ๑๒๐ ตาม
คำสั่งของกรรมการร่างกฏประมวลแพ่งดังนี้ "whoever unlaw-
fully causes injury to another person intention-
ally, or causes it negligently, that is to say
under any of the following circumstances:

- 1) By omission of such care as may be expected from a person of ordinary prudence, or
- 2) By omission of such skill and care in a profession as may be expected from a person exercising such a profession,

is said to commit a wrongful act and is bound to make compensation to the injured person."

พระยาวิศาลาภิรมย์มงคลพระยาเสวกวิกรมเสนาบดีว่า มาตรา ๑๒๐

ในประมวลกฎหมายไทยที่ร่างนอกออกเป็นข้อ ๑ และ ๒ นั้น เป็น
คำอธิบายคำว่า "เลินเล่อ" เท่านั้น

พระยาเทพวิทูรเสนอว่า คำว่า "เลินเล่อ" ควรจะอธิบาย
ในโรงเรียนกฎหมาย แลคำว่า "เลินเล่อ" ได้เคยมีคำอธิบาย
แก่นักเรียนกฎหมายมา ๒๐ ปีเศษแล้ว

นาย อารว์.กีของเสนอว่า ผู้ที่มาประชุมในวันนี้เห็น
ควรนำการสดุดีโดยมาก ถ้าเห็นว่าคำว่า "เลินเล่อ" นี้ศาล
ทั้งหลายเข้าใจกันดีอยู่แล้วก็ไม่ควรจะนำคำอธิบายไว้ในประมวลกฎ
หมาย

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัตนวิศิษฎ์รับสั่งว่า
เมื่อเห็นว่าประมวลกฎหมายแพ่งเยอรมันมาตรา ๕๓๓ มีข้อความชัด
เจตนาก็ควรจะร่างมาตรา ๑๒๐ ของเราตามทำนองนั้น

ที่ประชุมมีความเห็นชอบด้วย จึงตกลงให้ร่างแก้ไขร่าง
ประมวลแพ่งของไทยมาตรา ๑๒๐ ตามที่นาย อารว์.กีของเสนอม
มีความดังนี้ "Whoever, intentionally, or negligently,
unlawfully injures the life, body, mind, liberty,
reputation, property or any right of a person,
is said to commit a wrongful act and is bound to
make compensation to the injured person."

มาตรา ๑๒๐ ข ที่ประชุมตกลงให้แก้ไขข้อความร่างของ
นาย อารว์.กีของ มีความว่า "Whoever causes injury

to another person by committing a criminal offence or by disobeying any law, bye-law, or lawful order commits a wrongful act and is bound to make compensation to the injured person, without regard to his conviction or non-conviction under the criminal law."

มาตรา ๑๒๓ ผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย หรือ
กฏหมาย ซึ่งผิดกฎหมาย "A person does not commit a
wrongful act, who

- 1) resists unlawful interference,
- 2) averts disturbance,
- 3) retains properties of another person
under preferential right."

มาตรา ๑๒๔ ผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย หรือ
กฏหมาย "A person may, for the purpose of self-help,
destroy, damage or take possession of a thing so
long as he does it peacefully. Such person does
not commit a wrongful act if the help of the Court
or of the proper authorities is not obtainable in
time and there is risk that, if he does not act
immediately, the realisation of his alleged right
will be frustrated or seriously impeded."

มาตรา ๖๕ ที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
กล่าวถึงว่า "Self-help must be strictly
limited to that which is necessary for averting
the risk.

If any person exercises self-help under the
erroneous assumption that the conditions required
for exercising self-help exist, he is liable for
compensation to the other person."

มาตรา ๖๖ ที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
กล่าวถึงว่า "If a person damages or destroys a thing in order
to avert an immediate common danger, he does not
commit a wrongful act and is not liable to pay
compensation, provided the damage done is not out
of proportion to the danger.

If a person destroys or damages a thing in
order to avert an immediate individual danger, he
shall make restitution of the property.

If a person damages or destroys a thing in
order to protect the rights of himself or of a
third person against immediate danger threatened
by the thing itself, such person does not commit
a wrongful act and is not liable to pay compensation.

provided the damage done is not out of proportion
and the danger was not caused by the fault of such
person."

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัฑฒน์วิศิษฎ์รับสั่งว่า คำ
ว่า "security" ซึ่งแปลว่า "หลักประกัน" ในมาตรา ๖ นั้น หมายถึง
ความมั่นคงถึงนายประกันด้วยฤๅไม พระองค์เคยทอดพระเนตรเห็น
บุคคลที่ในร่างประมวลกฎหมายของไทยเราว่าคำนี้มีความถึงนายประกัน
ด้วย

พระยาเทพวิบุรณราชทูตว่า ความนี้มีความถึงนายประกัน
ด้วย ทั้งกฎหมายไทยมาตรา ๓๐๕

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัฑฒน์วิศิษฎ์รับสั่งว่า
หลักประกัน ในข้อกฎหมายนี้มีความถึงนายประกันด้วย

พระยาเทพวิบุรณราชทูตว่า บุคคลที่ในร่าง
"security" มีความถึงนายประกันด้วยฤๅไม
บุคคลที่ในร่าง ๓๐๕, ๓๐๘, ๓๐๙, ๓๑๐ เป็น
บุคคลที่ในร่างกฎหมายไทยมีความถึงนายประกัน

ยังคำว่า "security" นี้มีความถึงนายประกัน
ความมั่นคงถึงนายประกันด้วย ข้อความนี้มีความถึงนายประกัน
ไทย เป่ จี เทอร์ เบกเกอร์ เล่ม ๑ หน้า ๒๖๐

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัฑฒน์วิศิษฎ์รับสั่งว่า
ในประมวลกฎหมายของไทยนี้คำว่า "security" มีความถึงนายประกัน

พระยาดมมานวราชเสวกกราบทูลว่า กิดด้วยเกล้าว่ากิดอยู่
 ๖ มาตราด้วยกัน ก็อยู่ในมาตรา ๖, ๑๗๖, ๒๐๘, ๒๑๗, ๒๕๕
 ๔๒๕

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัฑฒกิจวิสุทธิราชเจ้า กรม
 กวว่า "security" นี้ยากที่จะอธิบาย ก็ควรตัดมาตรา ๖
 ออกเสีย

ที่ประชุมมีความเห็นชอบด้วย แลตกลงให้ตัดมาตรา ๖
 ออก

นาย อาร. ดิสงจึงถวายนามมาตรา ๑๒๖ ซึ่งที่ประชุม
 ตกลงให้แก้ไขใหม่ มีความว่า "Every person, even though
 he be incapacitated, is liable for the consequences of his wrongful act. The parent or guardian
 of such person is jointly liable with him, unless
 he proves that he had exercised sufficient and
 due care in performing his duty of control."

If the incapacitated person is either per-
 manently or temporarily in the care of a teacher,
 employer or other person, the latter shall be
 jointly liable with the incapacitated person for
 any wrongful act committed during the time when
 he was in his care, unless he proves that he had
 exercised sufficient and due care in performing

his duty of control."

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัตน์วิศิษฎ์รับสั่งว่า
เมื่อได้แก้ไขมาตรา ๑๒๑ เป็นดังนี้ก็ดีแล้ว.

ปีงบประมาณเวลา ๒๔๕๕ ค.ศ.

(ลงนาม) พระยามานวราชเสวี

เลขาธิการ

กองกรรณการชำระประมวลกฎหมาย

ม.ล. วิจิตร . . .

พ.ร. ๒๔๕๕ . . .

(สำเนา)

รายงานประชุมกรรมการร่างกฎหมาย

คณะกรรมการร่างกฎหมาย ศาลาองคมนตรี

ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม

ถึงวันที่ ๒๕ ตุลาคม

พ.ศ. ๒๕๖๕

รายงานการประชุมกรรมการร่างกฎหมาย

คณะกรรมการร่างกฎหมาย ทำที่ข้างวังหน้า

วันที่ ๑๖ ตุลาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

ผู้ที่มาประชุม คือ

- | | |
|------------------------|--------------------------|
| (๑) พระยาจินดาภิรมย์ ฯ | กรรมการร่างกฎหมาย |
| (๒) พระยาเทพวิทูร ฯ | กรรมการร่างกฎหมาย |
| (๓) พระยารามวรราชเสวี | กรรมการร่างกฎหมาย |
| (๔) นาย อาร. กียอง | ที่ปรึกษาในการร่างกฎหมาย |
| (๕) นาย เรเน กาโซ | กรรมการร่างกฎหมาย |
| (๖) พระอินทปัญญา | |

นายสนิท อรรถยุกติ ผู้รศและเรียบเรียง

นาย เรเน เคอ ปลั่งเตอโรส ลา

พระยาจินดาภิรมย์ ฯ ขณปประธาน เปิดประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

วันที่ประชุมตรวจแก้มาตรา ๔๑ ในร่างใหม่กับร่าง
มาตราเพิ่มเติมขึ้น

ที่ประชุมได้ตรวจพิจารณามาตรา ๔๑ อีกครั้งหนึ่ง และ
พิจารณาหาว่า "alterations" กับคำว่า "im-
provements" ในมาตรานี้จะควรแก้ไขประการใด

(ก) คำว่า "alterations" ที่ประชุมตกลงกันไม่
แก้ไข เพราะอาจเป็นการทำให้สิ่งของเสียหายมากขึ้นก็ได้

(๖) คำว่า "improvements" ที่ประชุมตกลงกัน
 แต่เป็น "additions" ตามความเห็นของพระยาเทพวิทูร ฯ
 เพราะเห็นว่าหมายความว่าถึงข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏ มิได้หมาย
 ความถึงผลที่สุดแห่งการนั้น

พระยาเทพวิทูร ฯ เสนอว่า ในตอนท้ายของตอน ๑ แห่ง
 มาตรานี้จะควรร่างข้อความเปิดโอกาสให้เจ้าของทรัพย์สินเลือก
 ให้คืนทรัพย์สินตามฐานะที่เปื่อยอยู่ในเวลานั้นตามกำหนดของประมวลกฎหมาย
 ฝรั่งมาตรา ๕๕๕ หรือไม่

ที่ประชุมปรึกษาหารือกันเห็นชอบด้วย จึงตกลงกันร่าง
 ข้อความขึ้นตามทำนองนั้น

พระยาเทพวิทูร ฯ เสนอว่า เห็นว่าควรระกักคำว่า
 "and he is liable to pay compensation for
 any decrease of value resulting from the same"
 เพราะมีข้อความเช่นนั้นแล้วในมาตราข้างต้น

ที่ประชุมปรึกษาหารือกันเห็นชอบด้วย จึงตกลงกันแก้ไข
 ความนั้น (มาตรา ๔๑๔ ในสำเนาข้างท้าย)

พระยาจินตภิรมย์ ฯ เสนอว่า เห็นว่าในข้อความด้วย
 ลากอันมีควรได้นี้ จะควรกำหนดอายุความให้น้อยลงตามที่
 ประมวลกฎหมายสวัสดิลักษณะนี้มาตรา ๖๗

ที่ประชุมปรึกษาหารือกันเห็นชอบด้วย จึงตกลงกันร่างมาตรา
 ขึ้นตามทำนองนั้น (มาตรา ๔๑๕ ในสำเนาข้างท้าย)

ต่อไป และให้ตรวจพิจารณามาตรา ๑๔๖ ในร่างเดิม เทียบกับ
ประมวลกฎหมายเยอรมันมาตรา ๔๒๓ ประมวลกฎหมายญี่ปุ่น
มาตรา ๙๐๕ ที่ประชุมตกลงกันแก้ไขด้วยคำบ้างเล็กน้อยเพื่อให้
ข้อความดีขึ้น การแก้ไขที่สำคัญ คือ

(ก) คำว่า "mind" แก้เป็น "health" ตามค
ความเห็นของพระยาจินดาภิรมย์ ฯ เพราะเห็นว่าอาชญากรรมได้
กว้างขวางกว่าเดิม และเป็นถ้อยคำที่นิยมใช้กันมากในเวลานี้

(ข) คำว่า "a person" แก้เป็น "another
person" เพราะเห็นว่าไม่ควรจะให้ถึงความถึงการผิดต่อคน
เองตามลักษณะกฎหมายไทย การกระทำร้ายต่อตนเองไม่เป็นการ
กระทำผิดกฎหมายโดยตรง อาจเป็นผิดก็แต่ในทางธรรมเนียมเท่านั้น
(ดูมาตรา ๑๕๐ ตอน ๑)

ที่ประชุมได้ตรวจพิจารณามาตรา ๑๔๗ ในร่างเดิม
นาย อาร. กิจอง เสนอว่า มาตรานี้หาอุทธรณ์ประกอบได้
ยาก เพราะกฎหมายต่าง ๆ มักจะมี (sanction) อยู่ในตัวแล้ว
ที่ประชุมปรึกษาหาเหตุผลเห็นว่า ประมวลกฎหมายเยอรมัน
มาตรา ๔๒๓ ตอน ๒ มีถ้อยคำเป็นหลักดีกว่าร่างเดิม จึงตกลงกัน
ร่างมาตราขึ้นตามทำนองนั้น และบรรจุรวมไว้ในตอน ๒ ของ
มาตราแรก เพื่อให้ข้อความกลมเกลียวกัน (ดูมาตรา ๑๕๐ ตอน ๒)

ปิดประชุมเวลา ๑.๑๕ ล.ท.

(ลงนาม) นายคณิศ อรรถยุกติ
จัดและเรียบเรียง

ฉ. น. หิมพั. ๑๙๓๗

TITLE V.

WRONGFUL ACTS.

CHAPTER I.

LIABILITY FOR WRONGFUL ACTS.

420. - A person who, intentionally or negligently, unlawfully injures the life, body, health, liberty, reputation, property or any right of another person, is said to commit a wrongful act and is bound to make compensation therefor.

A person who infringes a statutory provision intended for the protection of others incurs the same obligation. If, according to the purview of the statute, infringement is impossible even without any fault on the part of the wrongdoer, the duty to make compensation arises only if some fault can be imputed to him.

(c/p Old text 186; G. 823 par 2; ¹⁵ J. 709).

รายงานการประชุมกรรมการร่างกฎหมาย

คณะกรรมการร่างกฎหมาย ทำข้างวังหน้า

วันที่ ๑๗ ตุลาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

ผู้ที่มาประชุม คือ

- | | |
|------------------------|--------------------------|
| (๑) พระยาจินดาภิรมย์ ฯ | กรรมการร่างกฎหมาย |
| (๒) พระยาเทพวิทูร ฯ | กรรมการร่างกฎหมาย |
| (๓) พระยามานวราชเสวี | กรรมการร่างกฎหมาย |
| (๔) นาย อารь กียอง | ที่ปรึกษาในการร่างกฎหมาย |
| (๕) นาย เวเน กาโซ | กรรมการร่างกฎหมาย |
| (๖) พระอินทปัญญา | |

นายสนิท อรรถยุกติ ผู้จดและเรียบเรียง

นาย เวนี เกอ ปลัดกระทรวงกลา

พระยาจินดาภิรมย์ ฯ เป็นประธาน เปิดประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

วันนี้ประชุมแก้ไขมาตรา ๕๐ ซึ่งได้ร่างขึ้นในการประชุมครั้ง
ก่อนและร่างมาตราเพิ่มเติมขึ้นสำหรับหมวดว่าด้วยลเมิก

ที่ประชุมได้ตรวจพิจารณามาตรา ๕๐ ตอน ๒ อีกครั้งหนึ่ง
และปรึกษาหาฤกษ์ว่า จะควรตัดความในตอนที่ ๒ ออกหรือไม่

นาย อารь กียอง เสนออุทาหรณ์อธิบายว่า นาย ก ขัณยนต์
ไปตามถนนแห่งหนึ่ง เผลอถูกระเบิดท้ายรถคันโดยนาย ก. ๒ คัน และ
ไม่ได้เดินเลื่อ แล้วมีรถยนต์ของนาย ข. อีกคันหนึ่งขับติดทางมาชนในรถ
ของนาย ก. เสียหาย นาย ก. ถูกเจ้าหน้าที่ฟ้องหาว่ากระทำผิด

เพราะเหตุที่ไม่รู้ตะเกียงท้ายรถ ในคดีเรื่องนี้
 นาย ก. พ้องเรียกค่าเสียหายจากนาย ข. ๆ ว่าจะถือว่าตน
 จะไม่ยอมใช้ค่าเสียหาย เพราะเหตุที่นาย ก. ก็เป็นผู้กระทำ
 ผิดเหมือนกันเช่นนั้นไม่ได้ เพราะว่าเหตุที่รถของนาย ข. ชนรถ
 ของนาย ก. นั้นหาได้เนื่องมาจากเหตุที่รถของนาย ก. ไม่รู้
 ตะเกียงนั้นไม่ได้ แต่ได้เป็นเพราะรถของนาย ข. เกิดผิดทาง

นาย เบน กาโซ เสนอว่า ควรจะแยกความในข้อ ๒
 ไว้เป็นมาตราหนึ่งต่างหาก และร่างข้อความเสียใหม่ให้เป็น
 เพียงข้อสันนิษฐานของกฎหมาย จึงอาจนำพยานมาสืบหักล้างได้
 ที่ประชุมปรึกษาหารือกันเห็นชอบด้วย จึงตกลงกันร่าง
 มาตราฉบับนี้ขึ้น (มาตรา ๕๖ ในสำเนาร่างท้าย)

ที่ประชุมได้ตรวจพิจารณา มาตรา ๑๔๙ ในร่างเดิมเทียบกับ
 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๓ ตอน ๑ ประมวล
 กฎหมายอาญามาตรา ๕๑

นาย อาร. กีบอง เสนอว่า นายปากุได้บอกไว้ว่ากรณีที่
 ได้ร่างประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๕๑ ขึ้น ก็เพราะในเวลา
 นั้นไม่มีหลักกฎหมายในเรื่องนี้ จึงได้ร่างขึ้นไว้เพื่อให้เป็นหลัก
 แก่ศาลที่จะพิจารณาคดี

ที่ประชุมปรึกษาหารือกันเห็นว่า มาตรานี้เกี่ยวกับวิธี
 พิจารณากฎหมายส่วนแพ่ง จึงควรร่างไว้ในที่นี้ด้วยตาม
 ห้าของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๓ ตอน ๑ ส่วน

ความในข้อ ๒ ของประมวลกฎหมายวิธีสบั้น ควรคัดออก เพราะ
ขัดกับประมวลกฎหมายลักษณะอาญามาตรา ๕๑ (มาตรานี้ที่ประชุม
ตกลงกันให้นาย อาร. กียอง ร่างมาสำหรับการประชุมคราวหน้า)
ที่ประชุมได้ตรวจพิจารณามาตรา ๑๔๔ ในร่างเดิม

นาย อาร. กียอง เสนอว่า ควรจะแยกข้อความใน
มาตรานี้เป็น ๒ มาตราต่างหากกัน คือ ว่าด้วยความรับผิดชอบของ
บิดามารดา ญ่าผู้อุปการะของผู้ไร้ความสามารถโดยไม่มีสัญญา
ผูกพันอย่างหนึ่ง กับความด้วยความรับผิดชอบของครูบาอาจารย์
ญ่าผู้ดูแลผู้ไร้ความสามารถโดยไม่มีสัญญาผูก
พันอีกอย่างหนึ่ง

ที่ประชุมปรึกษาหารือกันเห็นชอบด้วย จึงตกลงกันร่าง
มาตราขึ้นดังนี้

(ก) มาตรา ๑๔๔ ตอน ๑ ที่ประชุมได้ร่างขึ้นตามร่าง
เดิม แต่ได้แก้คำว่า "every person" เป็น "a
person" และคำว่า "control" เป็น "supervision"
เพื่อให้ถ้อยคำชัดเจนขึ้น (กฎหมาย ๕๓ ในสำเนาข้างท้าย)

(ข) มาตรา ๑๔๔ ตอน ๒ นาย อาร. กียอง เสนอ
อุทธรณ์ว่า นาย ก. ได้ไปรับเด็กบุตรของนาย ข. เพื่อไป
เลี้ยง ระวังที่เด็กนั้นอยู่กับนาย ก. ๗ เดือนแล้วไม่ดูแล เด็ก
นั้นเขาอิฐก้อนหนึ่งขว้างไปถูกของในร่างแกงหนึ่งเสียหาย ความ
อุทธรณ์เรื่องนี้ปัญหาว่า นาย ก. ผู้พาเด็กไป ญ่านาย ข.

ผู้เป็นอธิการะของรับอธิการแทนเด็กนั้น

ที่ประชุมปกครองสภาฯ เห็นว่า นาย ก. ควรจะท้องรับ
อธิการ เพราะในเวลานั้นเด็กอยู่ในความปกครองดูแลของนาย ก.
ที่ประชุมจึงตกลงกันยกวางด้วยคำในตอนนี้ขึ้นใหม่ (มาตรา ๕๒๔
ในสำเนาข้างท้าย)

ที่ประชุมได้ตรวจพิจารณาตรา ๑๕๕ และมาตรา ๑๕๖
ในร่างเดิม ที่ประชุมปกครองสภาฯ เห็นว่า ด้วยตัวในร่าง
เดิมคืออยู่แล้ว จึงตกลงกันไม่แก้ไข (มาตรา ๕๒๕, ๕๒๖ ใน
สำเนาข้างท้าย)

ที่ประชุมได้ตรวจพิจารณาตรา ๑๕๗, ๑๕๘ ในร่างเดิม
เทียบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๖๕ ประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓๐ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๐
ที่ประชุมปกครองสภาฯ เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
เป็นหลักฐานที่ชัดเจนกว่าอย่างอื่น จึงตกลงกันร่างมาตราขึ้นตาม
ร่างฉบับนี้ (มาตรา ๕๒๗ ในสำเนาข้างท้าย)

ปิดประชุมเวลา ๑.๐๐ น.ท.

(ลงนาม) นายสนิท อรรถยุกติ

จากและเรียนไว้ยัง

ม้วน.พิมพ์.

๑๕๗๗๓๓.

TITLE V.

WRONGFUL ACTS.

CHAPTER I.

LIABILITY FOR WRONGFUL ACTS.

420. - A person who, intentionally or negligently, unlawfully injures the life, body, health, liberty, property or any right of another person, is said to commit a wrongful act and is bound to make compensation therefor.

(c/p Old text 186; G. 823).

421. - If damage results from an infringement of a statutory provision intended for the protection of others, the person who so infringes is presumed to be in the fault.

(c/p G. 823 par. 2).

422. -

(S.O. 53 par. 1; c/p Penal Code 91).

รายงานประชุมกรรมการร่างกฎหมาย

คณะกรรมการร่างกฎหมาย ทำข้างวังหน้า

วันที่ ๒๐ ตุลาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

ผู้ที่มาประชุม คือ

- | | |
|------------------------|--------------------------|
| (๑) พระยาจินดาภิรมย์ ฯ | กรรมการร่างกฎหมาย |
| (๒) พระยาเทพวิฤต ฯ | กรรมการร่างกฎหมาย |
| (๓) นาย อารุ กิจอง | ที่ปรึกษาในการร่างกฎหมาย |
| (๔) นาย เวเน กาไซ | กรรมการร่างกฎหมาย |
| (๕) พระอินทปญฺญ | |

นายสนิท อรรถยุกติ ผู้รื้อและเรียบเรียง

พระยามานวราชเสวี ไปประชุมที่วังบวรชนพรหม

พระยาจินดาภิรมย์ ฯ เป็นประธาน เปิดประชุมเวลา ๓.๐๐ ล.ท.

วันนี้ประชุมแก้ไขมาตราต่าง ๆ ซึ่งได้ร่างขึ้นในการประชุม
ครั้งก่อนในหมวดความช่วยความรับผิดชอบ เดิมกับร่างมาตราเพิ่ม
เพิ่มขึ้นอีก

พระยาจินดาภิรมย์ ฯ เสนอว่า ก่อนที่จะร่างมาตราสำหรับ
หมวดความช่วยความรับผิดชอบ (self-help) เห็นว่าควรระดม
พิจารณาประมวลกฎหมายเยอรมันในหมวดความช่วยเดมิคซึ่งบัญญัติ
ถึงการหมิ่นประมาทในทางแพ่งและความรับผิดชอบของเจ้าของ
สัตว์ในเมื่อสัตว์ไปทำอันตรายเสียหายต่อผู้อื่น ฯลฯ ถ้าขอความ
ในร่างใหม่จากบกพร่องประการใดจะได้ร่างเพิ่มเติมขึ้นไว้ให้

พร้อมมูล เพราะสิ่งเหล่านี้ก็มีคิเกิดขึ้นในสวดอันเกี่ยวด้วย
เรื่องเหล่านี้ยิ่งมาก

ที่ประชุมปฤชาหาฤกัณฑ์เห็นชอบด้วย จึงทรงพิจารณา
ประมวลกฎหมายเยอรมันมาตรา ๔๒๔ ซึ่งมีบัญญัติถึงการหมิ่น
ประมาทในทางแพ่ง

พระยาเทพวิฑูร ฯ เสนอว่า ถ้าจะร่างมาตราตามทำนอง
นี้ เห็นว่าควรระบถักคำว่า "reputation" ในมาตรา ๔๒๐
ในร่างใหม่มาเติมไว้ด้วย

นาย เรเน กาโซ เสนอว่า ตามคำอธิบายกฎหมายแพ่ง
เยอรมันของข้าเคยปรากฏว่า ความประสงค์อันสำคัญแห่ง
มาตรานี้ คือเพื่อให้คุ้มครองคดีที่เกี่ยวกับ "information-
agent" และในมาตรานี้ได้ใช้คำว่า "credit" ไม่ใช่
"reputation"

นาย ฮาร์ กียอง เสนอว่า คำว่า "reputation"
น่าจะกินความถึงการหมิ่นประมาทในทางอาญา และคำว่า
"credit" น่าจะกินความถึงการหมิ่นประมาทในทางแพ่ง

พระยาเทพวิฑูร ฯ เสนอว่า การประทุษร้ายต่อชื่อ
เสียง (reputation) ก็ต้องเป็นการไม่ตรงกับความจริง ซึ่ง
เข้าอยู่ในข้อบัญญัติแห่งมาตรานี้อยู่แล้ว

นาย ฮาร์ กียอง เสนอว่า การหมิ่นประมาทโดย
กล่าวความจริงจะไม่เป็นผิดในทางแพ่งเสมอไป

พระยาจินดาภิรมย์ ฯ เสนอว่า ตามหลักกฎหมายอังกฤษ และกฎหมายไทยในเวลาเดียวกัน ถือว่าการกล่าวความจริงไม่เป็นผิดฐานหมิ่นประมาทในทางแพ่ง เพราะกฎหมายส่วนแห่งศาลมรยมคดีย่อมพิจารณาถึงการเสียหายแก่ตัวบุคคลเป็นหลัก แต่การหมิ่นประมาทโดยกล่าวความจริงอาจเป็นผิดในทางอาญา เพราะถือว่าเป็นการผิดต่อรัฐประศาสน์ในบางโอกาส อนึ่งตามหลักกฎหมายแพ่งผู้กระทำความผิดจะเรียกเอาค่าเสียหายจากผู้อื่นอันเนื่องมาจากความผิดของตนนั้น ย่อมจะไม่ได้อยู่เอง

ที่ประชุมปลัดสภาหาญาเห็นชอบด้วย จึงตกลงกันร่างมาตราขึ้นตามคำแนะนำประมวลกฎหมายเยอรมันมาตรา ๔๖๔ แต่ได้แก้ไขถ้อยคำบางเล็กน้อย การแก้ไขที่สำคัญคือ

(ก) แก้คำว่า "reputation" ไว้ด้วย

(ข) แก้คำว่า "maintains or publishes" เป็น "asserts or circulates" เพื่อมิให้มีปัญหาถึงจำนวนบุคคลผู้รับโฆษณา

(ค) แก้คำว่า "legal interest" เป็น "rightful interest" เพราะเห็นว่าอาจเกินความไต่กว้างขวางถึงว่าและอาจเกินความถึง นานี้ในทางธรรม ด้วย (มาตรานี้ที่ประชุมตกลงยอมรับไว้เป็นมาตรา ๔๖๑ ทวิ ตามลำดับใหม่เป็นมาตรา ๔๖๓ ในสำเนาข้างท้าย)

ที่ประชุมได้พิจารณาพิจารณาประมวลกฎหมายเยอรมัน

ถือยักบ้างเล็กน้อยเพื่อให้เป็นหลักก็ คือ

(ก) แก่คำว่า "the person who keeps" เป็น

"the owner or the person who undertakes to keep the animal on behalf of the owner"

(ข) ได้แก้ไขในตอนที่ขึ้นตามท่านองหลักประมวลกฎหมายวิธี (มาตรา ๔๒ ในส่วนข้างท้าย)

นาย เวเน กาโซ เสนอว่า ได้ตรวจพิจารณาลักษณะทั่วแทนในบรรพ ๓ เห็นว่าหากข้อความที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๒ และ ๔๓, ๔๔ และ ๔๕ จึงขอหาฤๅที่ประชุมได้ร่างมาตราขึ้น เพื่อให้บทบัญญัติในมาตราที่กล่าวแล้ว มีความถึงกฎหมายลักษณะทั่วการทั่วแทนในบรรพ ๓ ด้วย

ที่ประชุมปลุกษาหาฤๅกันเห็นชอบกับข้อความเห็นของ

นาย เวเน กาโซ จึงตกลงกันร่างมาตราขึ้นตามท่านองนั้น (มาตรา ๔๒ และ ๔๓ ในส่วนข้างท้าย)

ปิดประชุมเวลา ๕.๑๐ ล.ศ.

(ลงนาม) นายสนิท อรรถยุกติ

ฯคและเรียบเรียง

บุญเรือง พิมพ์
๑๙๔๖/๓๓

TITLE V.

WRONGFUL ACTS.

CHAPTER I.

LIABILITY FOR WRONGFUL ACTS.

420. - A person who, intentionally or negligently, unlawfully injures the life, body, health, liberty, property or any right of another person, is said to commit a wrongful act and is bound to make compensation therefor.

(*cf. Old Text 116; G. 123*).

421. - The exercise of a right which can only have the purpose of causing injury to another is unlawful.

(*G. 126*).

422. - If damage results from an infringement of a statutory provision intended for the protection of others, the person who so infringes is presumed to be in the fault.

(*cf. G. 123 par. 2*).